

Zadanie z Języka polskiego dla klas III W, III WZ

Odpowiedz na pytania od 1 do 5 str. 176.

Napisz rozprawkę ze strony 176.

Zadania wykonaj do dnia 31.03.2020 r. na dres e-mailowy w.przyborska@o2.pl

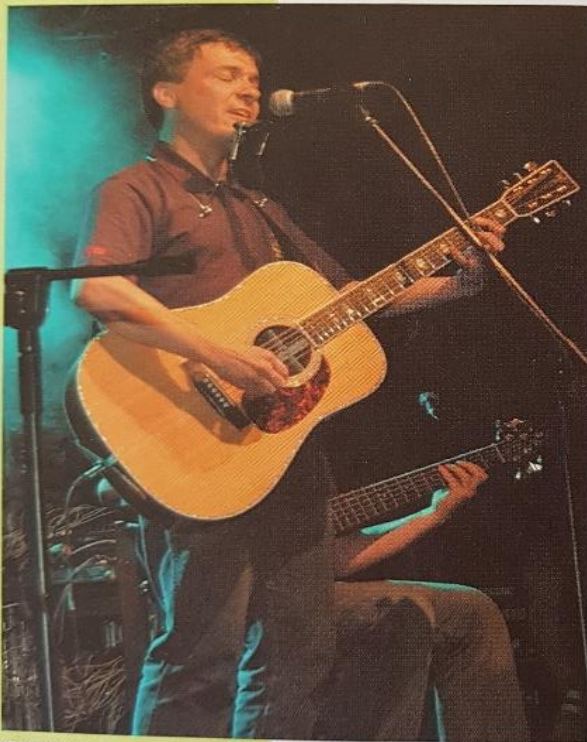
9.5. Pomyśl o drugim człowieku

Współczesny świat daje człowiekowi wiele możliwości. Jesteśmy wolni. Możemy swobodnie się przemieszczać i poznawać inne kultury. Mamy nieograniczony dostęp do wiedzy. Demokratyzacja życia stwarza przestrzeń dla mniejszości społecznych i narodowych z zachowaniem tolerancji dla ich odmienności.

Wolność słowa, wyższy standard życia to kolejne pozytywne wyznaczniki współczesności. Postęp jest widoczny, ale czy my - ludzie - jesteśmy lepsi, bardziej wrażliwi, życzliwi w stosunku do drugiego człowieka?

Współcześni poeci przyglądają się relacjom międzyludzkim i wskazują ich słabości.

Edward Stachura, *Człowiek człowiekowi*

■ Stare Dobre Małżeństwo (znane jako SDM) - polska grupa muzyczna wykonująca poezję śpiewaną. Autorzy wierszy śpiewanych przez grupę to głównie Edward Stachura, ale też Adam Ziemianin, Józef Baran, Bolesław Leśmian.

1 Człowiek człowiekowi wilkiem
Człowiek człowiekowi strykiem
Lecz ty nie daj się zgnębić
Lecz ty nie daj się spętlić

5 Człowiek człowiekowi szpadą
Człowiek człowiekowi zdradą
Lecz ty nie daj się zgładzić
Lecz ty nie daj się zdradzić

10 Człowiek człowiekowi pumą
Człowiek człowiekowi dżumą
Lecz ty nie daj się pumie
Lecz ty nie daj się dżumie

Człowiek człowiekowi łosem
Człowiek człowiekowi gromem
15 Lecz ty nie daj się zgłuszyć
Lecz ty nie daj się skruszyc

Człowiek człowiekowi wilkiem
Lecz ty nie daj się zwilczyć
Człowiek człowiekowi bliźnim
20 Z bliźnim się możesz zabliznić

Edward Stachura (1937-1979) - poeta i prozaik. Niektóre swoje wiersze wykonywał z akompaniamentem gitary. Niepokorny buntownik, dla którego życie było wielkim dramatem. Mówiono o nim jako o podróżniku. Głosił potrzebę afirmacji życia i natury. Nie uznawał podziału na tworzenie i życie codzienne.

pytania i ćwiczenia

1. Dlaczego poeta, opisując stosunki międzyludzkie, odwołuje się do świata zwierząt i przemocy? Zastanów się, z czym kojarzą się słowa: *wilk, stryk, szpada, puma, dzuma, łom, grom*.
2. Czy poeta godzi się z „zewierzęcieniem” ludzi? Jakich udziela rad, aby zachować człowieczeństwo? Sporządź listę wniosków w formie poleceń, używając czasowników w trybie rozkazującym.
3. Zinterpretuj trzy ostatnie wersy utworu. Wyjaśnij znaczenie neologizmów: *zwilczyć, zabliznić z bliźnim*.
4. Zwróć uwagę na budowę strof. Na czym polega podobieństwo kompozycyjne? Czy forma wiersza koresponduje z jego treścią?

① *Temat: Pomyśl o drugim człowieku.*
Tadeusz Różewicz, List do ludożerców

1 Kochani ludożercy
 nie patrzcie wilkiem
 na człowieka
 który pyta o wolne miejsce
 5 w przedziale kolejowym

zrozumcie
 inni ludzie też mają
 dwie nogi i siedzenie

10 kochani ludożercy
 poczekajcie chwilę
 nie depczcie słabszych
 nie zgrzytajcie zębami

zrozumcie
 ludzi jest dużo będzie jeszcze
 15 więcej więc posuńcie się trochę
 ustąpcie

20 kochani ludożercy
 nie wykupujcie wszystkich
 świec sznurowadeł i makaronu
 nie mówcie odwróceniem tyłem:
 ja mnie mój moje
 mój żołądek mój włos
 mój odcisk moje spodnie
 moja żona moje dzieci

25 moje zdanie

▣ Kadr z klipu do wiersza *List do ludożerców* - II nagroda na festiwalu Port Wrocław 2011 (scen. i reż. P. Spigiel, J. Timingeriu, muz. K. Cicha).

Kochani ludożercy
 Nie zjadajmy się Dobrze
 bo nie zmartwychwstaniemy
 Naprawdę

Pytania i ćwiczenia

1. Do kogo zwraca się podmiot liryczny? Kogo nazywa ludożercą?
2. Jak zachowuje się ludożerca? Wypowiedź potwierdź fragmentami wiersza.
3. Które wyrazy zostały kilkakrotnie powtórzone? Jaką pełnią funkcję w utworze? Zapisz definicję anafory.
4. Jak rozumiesz myśl zawartą w ostatniej strofie?
5. *List do ludożerców* to wiersz wolny, czyli pozbawiony znaków interpunkcyjnych. Spróbuj „poprawić” interpunkcję, wstawiając właściwe znaki przestankowe.

Tworzenie tekstu pisanego. Rozprawka

Rozprawka to forma wypowiedzi, w której autor udowadnia jakąś tezę, pogląd.

Rozprawka ma charakterystyczną kompozycję:

- **teza** (stwierdzenie) lub hipoteza (z przypuszczenie),
- **argumenty** (fakty, dowody, przykłady potwierdzające lub obalające tezę),
- **wniosek**, czyli potwierdzenie tezy (lub jej zaprzeczenie).

Kilka wskazówek, jak napisać rozprawkę:

1. Najpierw sformułuj **własny pogląd**, np. na temat współczesnej szkoły.
Możesz się nie zgadzać z tezą tematu!
2. **Przygotuj notatki** - przykłady szkolnych doświadczeń i obserwacji, które potwierdzają twoje poglądy. Wartość rozprawki na pewno wzmocnią opinie autorytetów (np. zacytuj ich wypowiedzi) i wyniki badań naukowych.
3. Końcowy **wniosek** powinien:
 - **potwierdzić** tezę (lub jej zaprzeczyć),
 - być **krótki**, ale wyrazisty, więc jako podsumowanie możesz wprowadzić cytat, zdanie pytające lub wykrzyknienie.

Pytania i ćwiczenia

1. Napisz rozprawkę na temat: Czy człowiek człowiekowi wilkiem, czy człowiek człowiekowi bratem? Uzasadnij swój pogląd, odwołując się do współczesnych relacji międzyludzkich.

Odpowiedzi na